בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', י"ז בסיון תשס"ג (17 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

<u>היישוב והשואה</u> [השלמה לידיעה דאתמול...]
הנהלת הסוכנות העריכה, שהגרמנים מעוניינים בשלום נפרד עם המערב, לפני שינוצחו במלחמה, והסובייטים ישתלטו על גרמניה ולמיצער על חלקים ניכרים ממנה, ולא להפסיק את השמדת יהודי הונגריה, שדווקא אז הוחל בה בקצב של 12,000 נפש ליום. ...
מנסיונה בטיפול בתוכניות קודמות היה ברור להנהלה, שבעלות-הברית לא תסכמנה למשלוח עזרה לגרמנים. עם זאת, גרסה שעצם קיומו של משא-ומתן, אפילו למראית עין, יוכל אולי להביא לידי עצירת הגירושים, ולפיכך השקיעו ד"ר חיים ווייצמן ובייחוד משה שרתוק מאמצים רבים בפניות חוזרות ונשנות אל בעלות-הברית. ואולם, ארה"ב, שתחילה התייחסה בחיוב לפתיחת משא-ומתן, נרתעה עקב סירובם הנחרץ של הסובייטים; ובריטניה, שראתה בהצעת הגרמנים נסיון לסחיטה וללוחמה פסיכולוגית, הוליכה כמה פעמים שולל את ההנהגה ונציגיה במטרה להכשיל אפשרות מגע בינם ובין הגרמנים. המו"מ לא הגיע לשלב מימוש, ואי-אפשר לקבוע אם אמנם התכוונו הנאצים לשחרור יהודים תמורת טובין.
בקיץ 1944, הפנתה הנהלת הסוכנות אל בעלות-הברית בקשות חוזרות ונשנות להפציץ את מתקני ההשמדה באושוויץ ואת המסילות אליה. בקשותיה של ההנהלה נדחו שוב ושוב, בנימוקים טכניים ואחרים למרות שדעת-הקהל, גם הלא-יהודית, נסערה. **היום ברור שניתן היה להפציץ את המתקנים בדייקנות רבה למדי**.
מסוף 1942 פנתה הנהלת הסוכנות לבריטים בהצעות שונות בעלות אופי צבאי, ובמרכזן **הצנחת מאות מבחורי היישוב** שעלו לארץ מארצות הכיבוש באירופה וידעו היטב את השפה, המנהגים והמקומות, **כדי לעודד את היהודים ולהמרידם**. מתנדבים לא חסרו, אך הבריטים חששו מהתחזקות כוחו הצבאי של היישוב וממתן אימון למבחר הנוער, ולפיכך **נקטו סחבת מייגעת בהצעות**. בסופו של דבר, הוצנחו או הוחדרו לאירופה 35 בחורים ושתי בחורות, רובם מאביב 1944 ואילך. מחמת מספרם הזעום והופעתם בשלב קרוב לסוף המלחמה, **היה ערכה של פעולתם סמלי בעיקר**. עם זאת, הצליחו הצנחנים בחודשי המלחמה האחרונים ואחריהם להציל, לעודד ואף ללחום, להעמיד את הפתרון של הציונות מול הפתרון של הקומוניזם, להכין את התשתית לעליה, ולרכז סביבם את שארית הפליטה. בעיני הצנחנים היה עיקר תפקידם לבוא במגע עם יהודים ולסייע להם, ובמדים הבריטים ובהכרח לפעול למען מטרות המלחמה הכלליות ראו תפקיד משני. הופעתם באירופה, והרמה האנושית המוסרית הבלתי-רגילה של רובם, הפכו אותם לאגדה, ושמות כמו **חנה סֶנֶש** ו**אנצו סרני** היו לחלק מן המיתוס היהודי הלאומי.
בתקופת השואה היו הנהגת היישוב והנהלת הסוכנות במילכוד: דבֵקותם של הגרמנים ב'פתרון הסופי', אדישותן המקוממת של בעלות-הברית, והעדר כתובת אחרת לתמיכה מדינית; הקשיים שגרמה המלחמה; **הפילוג והמריבות בעם היהודי**, שהציונות היתה רק חלק קטן ממנו; ובייחוד – העדר כלים לפעולה צבאית, כספית ומדינית עצמאית של היישוב – כל אלה גרמו לכך שלא ניתן היה להציל מיליונים. לפיכך, התרכזו בהצלת אלפים ואולי עשרות אלפים . ה'**הצלה הקטנה**' התנהלה בצד הפעילות העיקרית, בתחומי ההתיישבות, הבטחון והעתיד המדיני. באותן שנים התרכזה אפוא ההנהגה בחיזוק היישוב כדי שיהיה מוכן

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', י"ז בסיון תשס"ג (17 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לקלוט את שארית הפליטה בסוף המלחמה, וכדי שיוכל להמשיך ולהיאבק על עתידו המדיני. [האנציקלופדיה של השואה]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל